

NORMAN VINSENT PIL

MOĆ

POZITIVNOG

MIŠLJENJA

Prevela Maja Cvijetić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2019.

Naziv originala:
Norman Vincent Peale
POWER OF POSITIVE THINKING

Copyright © 1952, 1956 by Prentice-Hall, Inc.

All rights reserved.

Translation Copyright © 2019 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03075-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

*Posvećeno mojoj braći
Robertu Klifordu Pilu i
prečasnomo Leonardu Dilejniju Pilu,
delotvornim pomagačima
ljudskom rodu*

PREDGOVOR

Dok sam pisao ovu knjigu, nije mi ni na pamet palo da će biti prodato više od dva miliona primeraka raznih njenih izdanja tvrdog poveza i da će jednog dana ona privući veliki broj novih čitalaca preko džepnog izdanja. Moram, međutim, da budem iskren – zahvalan sam što se to dogodilo ne zbog broja primeraka knjige, nego što sam imao čast da mnogim ljudima ukažem na jednu jednostavnu, delotvornu životnu filozofiju.

Do dinamičkih zakona, na koje knjiga ukazuje, došlo se teško, preko pokušaja i grešaka u mom ličnom traganju za načinom života. Ali, u njima sam našao rešenje svojih problema i, verujte mi, ja sam najteži čovek sa kojim sam ikada imao posla. Ova knjiga je pokušaj da podelim svoje duhovno iskustvo, jer, ako je pomoglo meni, pomislio sam da bi i drugima moglo pomoći.

Pri sistematskom izlaganju ove jednostavne životne filozofije pronašao sam odgovore u učenju Isusa Hrista. Samo sam pokušao da opišem te istine jezikom i načinom razmišljanja razumljivim savremenim ljudima. Način života o kome svedoči ova knjiga izuzetno je čudesan. Nipošto nije lak. U stvari, često je težak, ali je pun ushićenja, nade i uspeha.

Rado se sećam dana kada sam seo i počeo da pišem ovu knjigu. Znao sam da najbolje delo zahteva više duhovne snage nego što je ja imam i zbog toga mi je bila potrebna pomoć koju mi samo

Bog može dati. Moja žena i ja navikli smo da nam u rešavanju svih problema i u svim radnjama pomaže Bog. Zato smo se usrdno pomolili tražeći da nas vodi i predali smo projekat u Božje ruke. Kada je tekst bio spreman za štampu, gospođa Pil i ja smo se ponovo pomolili i posvetili mu rukopis. Tražili smo samo da bude od pomoći ljudima da žive uspešnije. Kad je prvi od ova dva miliona primeraka izašao iz štampe, bio je to za nas ponovo trenutak nadahnuća. Zahvalili smo Bogu na pomoći i posvetili mu knjigu još jednom.

Ova knjiga je napisana za obične ljude ovoga sveta, od kojih sam sigurno jedan i ja. Ja sam rođen i odrastao u skromnim prilikama Srednjeg zapada, u domu odanom hrišćanskoj veri. Obični ljudi ove zemlje su mog soja, koji poznajem, volim i u koji duboko verujem. Kad neko od njih dopusti Bogu da upravlja njegovim životom, moć i blaženstvo na čudesan način dolaze do izražaja.

Ova knjiga je pisana sa dubokim razumevanjem za patnje, teškoće i borbe u životu ljudi. Ona uči postizanju duhovnog mira ne kao bekstva od života u blaženi mir, nego kao centra moći iz koga izbija pokretačka energija za stvaralački lični i društveni život. Ona uči pozitivnom mišljenju ne kao načinu da se stekne slava, bogatstvo ili moć, nego kao praktičnoj primeni vere da se prevaziđu neuspesi i da se postignu stvaralačke vrednosti korisne u životu. Ona uči teškom, disciplinovanom životu, ali takvom koji pruža ogromnu radost onome ko ostvari pobedu nad samim sobom i komplikovanim prilikama u svetu.

Svima koji su mi pisali o divnim poredama koje su postigli primenjujući duhovne metode pominjane u ovoj knjizi kao i onima koji će tek imati takva iskustva, dozvolite da kažem kako sam srećan zbog svega što im se dešava otkako žive po dinamičnim duhovnim pravilima.

Moć pozitivnog mišljenja

Na kraju, želim da izrazim duboku zahvalnost izdavačima na njihovoj podršci, saradnji i prijateljstvu. Nikad nisam radio sa plemenitijim ljudima nego što su moji prijatelji u Prentis Holu. Sa velikim zadovoljstvom očekujem i saradnju sa Izdavačkom kućom Fosit. Neka Bog i dalje pomaže ljudima ovom knjigom.

Norman Vinsent Pil

UVOD

ŠTA OVA KNJIGA MOŽE DA UČINI ZA VAS

Ova knjiga je napisana da bi vam predložila metode i dala primere koji pokazuju da uvek možete izaći kao pobednik, da možete steći duhovni mir, dobro zdravlje i biti stalno puni energije. Ukratko, da vaš život bude pun radosti i zadovoljstva. Uopšte ne sumnjam u to jer sam posmatrao kako nebrojeno mnogo osoba uči i primenjuje sistem jednostavnih postupaka koji su pomogli da uspeju u životu. Ove tvrdnje, koje se mogu učiniti preterane, zasnovane su na autentičnim dokazima iz proverenog iskustva ljudi.

Uopšte uzev, suviše je ljudi poraženo svakodnevnim životnim problemima. Oni se batrgaju, možda čak i jadikuju, iz dana u dan, sa osećanjem otupele ozlojeđenosti zbog nečega što smatraju „lošom srećom“ koju im je život doneo. Možda u nekom smislu i postoji nešto kao „dobra sreća“ u životu, ali postoji i načelo života i metode kojima možemo da kontrolišemo tu dobru sreću ili čak i da utičemo na nju. Šteta je što ljudi nepotrebno dopuštaju da budu nadvladani životnim problemima, brigama i teškoćama.

Govoreći sve ovo, sigurno ne ignorišem ili umanjujem nevolje i nesreće ovoga sveta, ali im ne dopuštam da prevlađuju.

Možete dopustiti teškoćama da upravljaju vašim mislima sve dok ne preovladaju i postanu dominantan činilac vašeg načina mišljenja. Učenjem o tome da ih odstranite iz misli, odbijanjem da im se potčinite i usmeravanjem duhovne moći putem misli, možete prevladati teškoće koje obično mogu da vas poraze. Primenom metoda koje ću izneti, teškoćama jednostavno nije dozvoljeno da uništavaju vašu sreću i dobro zdravlje. Možete biti poraženi samo ako to dopustite. Ove stranice vas uče kako da „želite“ da ne budete poraženi.

Cilj ove knjige je potpuno određen i jednostavan. Ona ne teži književnom savršenstvu niti pokušava da prikaže neku moju izuzetnu učenost. Ovo je praktičan priručnik za neposredno delovanje i poboljšanje sopstvene ličnosti. Pisana je sa isključivim ciljem da pomogne čitaocu da ostvari sreću koja će ispunjavati njegov život i učiniti ga korisnim. Iskreno i oduševljeno verujem u pouzdanost dokazanih i delotvornih metoda koje, primenjene, vode do uspeha u životu. Namera mi je da ih iznesem na logičan, jednostavan i razumljiv način kako bi čitalac, osećajući potrebu, mogao naučiti da praktično koristi one kojima može, uz Božju pomoć, ostvariti način života koji duboko želi.

Ako knjigu pročitate pažljivo i brižljivo upijate njena učenja i ako iskreno i uporno primenjujete izložene metode i obrasce, možete doživeti neverovatan napredak u sebi. Koristeći se iznetim metodama, možete preinačiti okolnosti u kojima sada živite, preuzimajući kontrolu nad njima umesto da one i dalje upravljaju vama. Vaš odnos prema drugim ljudima će se popraviti. Postaćete popularnija, više cenjena i voljena ličnost. Kad ovladate ovim metodama, uživaćete u divnom osećanju sreće. Možete dostići vama do sada nepoznat stepen zdravlja i doživeti novo i prijatno osećanje zadovoljstva življenja. Postaćete korisnija i uticajnija osoba.

Kako mogu biti tako siguran da će primena ovih metoda dati takve rezultate? Odgovor je jednostavan. Mi smo u crkvi Marbl Kolidžijet u Njujorku godinama učili vernike sistemu stvaralačkog življenja zasnovanog na duhovnim tehnikama i brižljivo beležili njihov uticaj na živote nekoliko stotina ljudi. To nije teorijski zasnovan niz preuveličanih tvrdnji koje ja iznosim jer su se te metode pokazale delotvornima tokom dugog niza godina da su sada čvrsto zasnovane kao dokumentovane istine koje se mogu dokazati. Izneseni sistem je usavršen i predstavlja čudnovat način uspešnog življenja.

U svojim delima, koja obuhvataju nekoliko knjiga, u svojim redovnim člancima u skoro stotinu dnevnih listova, u svojim javnim emisijama na radiju koje se daju preko sedamnaest godina, u našem časopisu *Putokazi* i u predavanjima u mnogim gradovima, učio sam ljude ovim naučnim ali ipak jednostavnim metodama za postizanje uspeha, zdravlja i sreće. Stotine ljudi su ih čitali, slušali i primenjivali, i rezultati su uvek bili isti – nov život, nova snaga, povećana uspešnost, veća sreća.

Zato što je toliko ljudi tražilo da ove metode budu zabeležene u jednoj knjizi da bi se mogle bolje proučavati i primenjivati, objavljujem ovu novu knjigu koja nosi naslov *Moć pozitivnog mišljenja*. Ne treba da istaknem da moćne metode sadržane u njoj nisam izmislio, nego su one dar najvećeg učitelja, koji je ikad živio i koji još uvek živi. Ova knjiga uči primenjenom hrišćanstvu – jednostavnom a ipak naučnom sistemu praktičnih metoda uspešnog življenja koji daje rezultate.

Norman Vinsent Pil

POGLAVLJE 1

VERUJTE U SEBE

Verujte u sebe! Verujte u svoje sposobnosti! Ako nemate umereno ali opravdano poverenje u sopstvene snage, ne možete uspeti u životu niti biti srećni. Ali uz čvrsto samopouzdanje možete uspeti. Osećanje niže vrednosti i nesposobnosti ne dozvoljava da se vaša nadanja ostvare, dok samopouzdanje vodi samopotvrđivanju i uspehu. Zbog značaja ovog mentalnog stava, ova će vam knjiga pomoći da verujete u sebe i oslobodite svoje unutarnje snage.

Strašno je kada shvatite koliko je ljudi dostojnih sažaljenja koji pate jer ih sputava bolest popularno nazvana kompleks niže vrednosti. Ali nema potrebe da i vas snađe ova nevolja. Kada se preduzmu odgovarajući koraci, ona se može prebroditi. Možete razviti veru u sebe – veru koja je opravdana.

Pošto sam jednom održao govor skupu poslovnih ljudi u gradskom poslovnom centru i dok sam se nalazio na pozornici i pozdravljao sa ljudima, prišao mi je jedan čovek i upitao me sa čudnim prizvukom u glasu: „Mogu li da porazgovaram sa vama o nečemu što mi je veoma važno?“

Zamolio sam ga da pričeka dok ostali ne odu i onda smo se povukli iza pozornice i seli.

„Došao sam u ovaj grad da obavim najznačajniji posao u svom životu“, objasnio je. „Ako uspem, to mi znači sve. Ako ne uspem, gotov sam.“

Rekao sam mu da se malo opusti, da ništa nije tako konačno. Ako bude uspeo, dobro i jeste, a ako ne uspe, opet dobro, sutra je novi dan.

„Uopšte nemam poverenja u sebe“, rekao je potišteno. „Nemam nimalo samopouzdanja. Jednostavno ne verujem da to mogu da izvedem. Strašno sam obeshrabren i utučen. U stvari“, požalio se, „gotovo sam izgubio svaku nadu. Eto, imam četrdeset godina. Zašto me čitavog života muči osećanje niže vrednosti, nedostatak samopouzdanja, sumnja u samog sebe? Slušao sam večeras vaš govor, u kome ste istakli kolika je moć pozitivnog mišljenja i želeo bih da vas upitam na koji način ja mogu steći malo vere u sebe.“

„Potrebno je preduzeti dva koraka“, odgovorio sam. „Prvo, važno je otkriti zašto se osećate nemoćnim. To zahteva analizu, za što će biti potrebno vreme. Bolestima svog emotivnog života moramo prilaziti na isti način na koji lekar pokušava da utvrdi koja je bolest u pitanju. To se ne može odmah utvrditi, svakako ne tokom našeg kratkog razgovora večeras. Možda će vam biti potrebno lečenje kako bi se našlo konačno rešenje. Ali, da bih vam pomogao da rešite problem koji vas trenutno muči, ponudiću vam jedan obrazac koji će uroditi plodom ukoliko ga budete primenili.“

Dok večeras budete išli ulicom, predlažem vam da ponavljate frazu koju ću vam dati. Ponovite je nekoliko puta i kada legnete da spavate. Čim se sutra probudite, ponovite je tri puta pre nego što ustanete. Dok budete išli na svoj važni sastanak, ponovite je još tri puta. Izgovarajte je s verom i dobićete dovoljno snage i sposobnosti da se uhvatite u koštac sa problemom. Kasnije, ako

želite, možemo se upustiti u analizu vašeg osnovnog problema; bez obzira na to ispitivanje, formula koju ću vam sada dati može biti značajan činilac vašeg konačnog lečenja“.

Evo rečenice koju sam mu dao: „Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje“ (Poslanica Filipljanima, 4:13). Nisu mu bile poznate ove reči, pa sam ih napisao na karticu i dao da tri puta pročita naglas.

„Evo, učinite kao što sam vam preporučio i siguran sam da će sve izaći na dobro.“

Ustao je, nekoliko trenutaka stajao ne govoreći ništa a onda je, vidno uzbuđen, rekao: „U redu, doktore. U redu.“

Gledao sam ga kako ispravlja ramena i odlazi u noć. Izgledao je jadno, a ipak je njegovo držanje, dok je nestajao iz mog vido-kruga, pokazivalo da je njegove misli već počelo ispunjavati samopouzdanje.

Kasnije mi je ispričao kako je ovaj jednostavan recept „učinio pravo čudo“ i dodao: „Izgleda neverovatno da nekoliko reči iz Biblije može toliko da učini za čoveka.“

Ovom čoveku je kasnije sačinjena istorija njegovog osećanja niže vrednosti. Uzroci su otklonjeni pomoću nauke i vere u Boga. Naučili smo ga da veruje: dali smo mu određena detaljna uputstva kojih je trebalo da se pridržava (izneta su dalje u ovom poglavlju). Postepeno, stekao je čvrsto samopouzdanje. On sam ne prestaje da se čudi kako sada sve prosto hrli ka njemu, a ne beži od njega. Njegova ličnost uzela je pozitivan lik umesto negativnog, pa tako ne odbija više uspeh od sebe nego ga, naprotiv, privlači. Taj čovek sada istinski veruje u sopstvene snage.

Različiti su uzroci osećanja niže vrednosti; mnogi od njih potiču još iz detinjstva.

Jedan od rukovodilaca u svojoj kompaniji obratio mi se u vezi sa jednim mladićem koga je želeo da unapredi. „Ali“, objasnio mi je, „ne mogu mu se poveriti važni, poverljivi podaci i žao mi je što je tako, jer bih ga inače postavio za svog administrativnog pomoćnika. Ima sve druge neophodne kvalitete, ali suviše priča i nehotice odaje mnoge važne podatke ili pak one lične prirode.“

Nakon analize ustanovio sam da on „suviše priča“ jednostavno zato što se oseća manje vrednim. Da bi to osećanje kompenzovao, nije odoleo iskušenju da se pravi važan iznoseći podatke koje zna.

Družio se uglavnom sa dobrostojećim ljudima koji su svi završili fakultete i bili članovi studentskih bratstava na studijama. Ovaj mladić je, međutim, odrastao u nemaštini, nije studirao niti je pripadao nekom studentskom bratstvu. Po obrazovanju i poreklu osećao se manje vrednim u odnosu na svoje kolege. Da bi podigao svoj ugled u njihovim očima i da bi uživao veće samopoštovanje, podsvest, koja uvek pokušava da pronađe nekakav mehanizam za kompenzaciju, našla je načina da mu omogući da uzdigne svoj ego.

U kompaniji je radio „unutra“, pratio je svog pretpostavljenog na konferencije gde je sretao značajne ljude i slušao važne razgovore vođene u četiri oka. Iznosio je taman toliko ovih „poverljivih podataka“ koliko je potrebno da bi ga kolege gledale sa divljenjem i zavišću. Ovo je bilo potrebno da bi sam sebe više cenio i da bi zadovoljio svoju želju da bude cenjen.

Kada je poslodavac postao svestan pravih uzroka ove crte njegove ličnosti, budući da je bio čovek dobra srca i pun razumevanja, predložio je ovom mladom čoveku šta bi sve mogao da postigne u poslu na osnovu svojih sposobnosti. Objasnio mu je kako je zbog osećanja niže vrednosti nepouzdan kada su u pitanju poverljive stvari. Ovo saznanje o samom sebi, uz svesrdnu primenu

vere i molitve, omogućilo mu je da postane važna uzdanica u kompaniji. Došao je do izražaja njegov puni potencijal.

Možda ličnim primerom mogu da pokažem kako mnogi mladi ljudi stiču kompleks niže vrednosti. Kao dečak bio sam užasno mršav. Bio sam pun energije, bio sam član atletskog tima, bio sam zdrav i izdržljiv, ali – mršav. Želeo sam da se ugojim. Zvali su me „mršavko,“ ali ja nisam hteo da me tako zovu. Hteo sam da me zovu „debeli.“ Žarko sam želeo da budem čvrst, jak i debeo. Šta sve nisam radio ne bih li se ugojio. Pio sam riblje ulje, sručio u sebe ogromne količine mlečnih proizvoda sa voćem, pojeo na hiljade sladoleda od čokolade sa šlagom i orasima, kolača i pita da im se ni broja ne zna, ali se na meni ništa nije videlo. I dalje sam bio mršav i provodio besane noći u mukama misleći o tome. Stalno sam pokušavao da se ugojim sve do svoje tridesete, a tada odjednom, ne da sam se ugojio, nego sam se raširio po svim šavovima. Onda sam se uobrazio što sam tako razvijen. Na kraju sam morao da skinem dvadesetak kilograma da bih ponovo na nešto ličio.

Drugo (da završim ovu ličnu analizu, koju iznosim samo zato što bi mogla pomoći drugima jer pokazuje na koji način se ova bolest ispoljava), bio sam svešteničko dete i neprestano su me na to podsećali. Sva druga deca mogla su da rade šta su htela, ali ako bih ja skrivio ma i najmanju sitnicu, govorili su: „A, ti se sveštenikov sin.“ I tako, ja nisam hteo da budem sveštenikov sin jer se smatralo da sveštenički sinovi treba da budu fini i pristojni. Ja sam hteo da me znaju kao čvrstog momka. Možda je upravo to razlog što svešteničke sinove bije glas da su „teški“, jer se bune što ih neprestano primoravaju da sve vreme budu stegonoše crkve i vere. Zarekao sam se da jedno sigurno nikada neću uraditi – neću postati sveštenik.

Osim toga, ja sam iz porodice čiji je gotovo svaki član javno nastupao sa govornice, a to je bilo poslednje što sam želeo. Terali su me da na javnim mestima ustanem i održim govor kada me je to nasmrt plašilo, čak ispunjavalo užasom. To je bilo davno, ali isto me osećanje „prostrel“ s vremena na vreme kada se penjem na govornicu. Morao sam da iskoristim sve poznate načine kako bih stekao poverenje u one sposobnosti kojima me je dobri Gospod obdario.

Našao sam rešenje u jednostavnim metodama praktične vere u Boga kojima nas uči Biblija. Ovi su principi pouzdani i naučne su prirode, i svakoga mogu osloboditi bola zbog kompleksa niže vrednosti. Ako ih primeni, svako može da otkrije i oslobodi u sebi one snage koje su sputavane takvim osećanjem.

Takvi su neki od uzroka kompleksa niže vrednosti koji podižu barijere pred unutarnjim snagama naše ličnosti. Povredili su nam osećanje u detinjstvu, ili su to posledice određenih okolnosti, ili pak nešto što smo sami sebi učinili. Ova bolest izranja iz maglovite prošlosti skrivene u mračnim predelima naše ličnosti.

Možda ste imali starijeg brata koji je bio sjajan đak. U školi je dobijao samo petice; vi ste dobijali sve same trojke i stalno su vam to nabijali na nos. Tako ste poverovali da nikada nećete uspeti u životu kao on. On je imao petice a vi trojke, pa ste tako zaključili da ste vi onaj ko je pretplaćen da stalno dobija trojke. Očigledno vam nikada nije palo na um da su mnogi postigli sjajne uspehe tek pošto su završili školu. To što neko dobija najviše ocene tokom studija ne znači samo po sebi da je i najveći čovek u Sjedinjenim Državama; možda će prestati da dobija samo odlične ocene čim stekne diplomu, a onaj koji je u školi ređao samo trojke kasnije će u životu početi da dobija one prave, odlične ocene.

Najveća tajna za otklanjanje kompleksa niže vrednosti, što je samo drugo ime za duboku i ozbiljnu sumnju u samoga sebe, leži u tome da svaki kutak svojih misli ispunite verom u Boga. Steknite snažnu veru u Boga i steći ćete umerenu, no posve razložnu veru u sebe.

Odlučna vera stiće se molitvom, putem mnogo molitava, čitanjem Biblije i upijanjem sadržaja njenih poruka kao i primenom praktičnih metoda vere kojima nas ona uči. U jednom od narednih poglavlja baviću se određenim oblicima molitve, ali na ovom mestu želim samo da istaknem kako je molitva kojom se stiće upravo onakva vera kakva nam je potrebna da se oslobodimo kompleksa niže vrednosti, molitva naročite prirode. Površna, usputna molitva forme radi nije dovoljno snažna.

Jednu snažnu ženu tamne kože, kuvaricu kod mojih prijatelja iz Teksasa, upitali su kako je uspela da tako savršeno prevaziđe sve svoje probleme. Odgovorila je da se protiv običnih problema može boriti običnim molitvama, ali „kad vas snađe istinska nevolja, vaše molitve moraju da izražavaju stvarne misli i osećanja“.

Jedan od mojih prijatelja koji me je najviše oduševljavao bio je pokojni Harlou B. Endruz iz Sirakuze u državi Njujork, jedan od najuspešnijih poslovnih ljudi i najsposobnijih duhovnih stručnjaka koje sam ikada upoznao. „Da bi vas vera zaista nekuda odvela“, govorio je, „naučite da kazujete velike molitve. Bog će vas ceniti prema veličini vaših molitava...“ Bez sumnje bio je u pravu jer u Svetom pismu stoji: „Po vjeri vašoj neka vam bude“ (Jevanđelje po Mateju, 9:29). Što je veći problem koji vas zaokuplja, to vaša molitva treba da bude snažnija.

Pevač Roland Hejz naveo mi je reči svoga dede, čoveka čije obrazovanje svakako nije bilo ravno obrazovanju njegovog unuka, ali koga je, očigledno krasila urođena zdrava mudrost. „Nevolja